

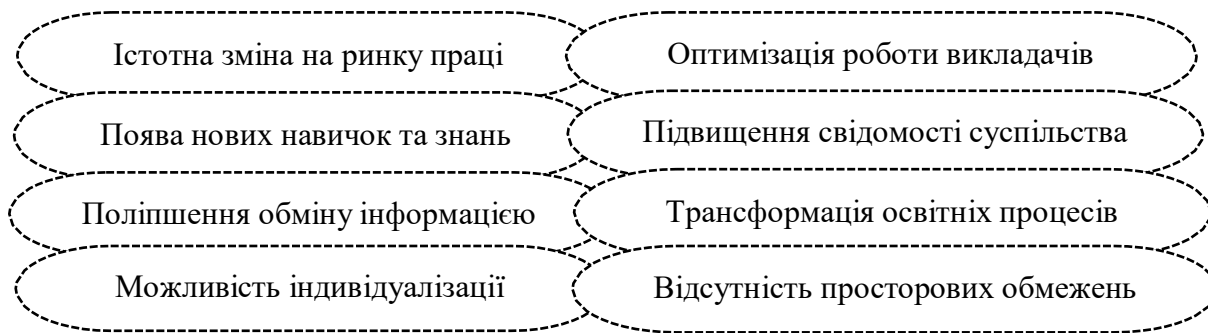
Балицька Д. О.
здобувач вищої освіти факультету менеджменту
Науковий керівник – Полторак А. С.,
д-р екон. наук, професор
Миколаївський національний аграрний університет,
м. Миколаїв

ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ В СФЕРІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Сьогодні однією з основних глобальних тенденцій є перехід до цифровізації у всіх сферах людської діяльності. Невіддільною частиною цього процесу є цифрова трансформація освіти, яка є ключовою складовою суспільного розвитку та розвитку особистості. Основною умовою впровадження реформ у систему освіти є створення сучасного освітнього середовища, яке враховує інноваційний розвиток суспільства та потреби кожної окремої особистості [1, 2]. Важливо відзначити, що цей процес є складним і неоднозначним. Існує кілька різних підходів до трактування терміну «цифровізація». Однак між цими визначеннями існує спільна ідея, яка полягає в тому, що цифровізація містить процес електронної автоматизації, тобто впровадження високотехнологічних пристроїв, які використовують цифровий формат для обробки та передачі інформації.

Головною метою цифрової трансформації є впровадження цифрових змін в існуючих сферах економіки та створення нових можливостей, а також поліпшення роботи в різних сферах життя завдяки використанню сучасних технологій. Даний процес може відбутися тоді, коли різні ідеї, заходи, ініціативи та програми, пов'язані з цифровою трансформацією, будуть інтегровані в національні, регіональні та галузеві стратегії та програми. Цифрова трансформація полегшує освітній процес, роблячи його більш гнучким, що безпосередньо впливає на підготовку конкурентоздатних фахівців [3].

Нині, заклади вищої освіти кардинально змінюються під впливом цифрової трансформації. В Україні освітня система надає перевагу прозорості у діяльності закладів вищої освіти, необмеженому доступу до навчальних ресурсів, а також прагне підвищувати рівень знань і адаптувати професійні вимоги до сучасних реалій, тому заклади вищої освіти активно використовують нові технології для забезпечення якісної професійної підготовки сучасних здобувачів вищої освіти [4]. Розглянемо аргументи на користь цифровізації в освіті, які представлені на рис. 1.

Джерело: побудовано автором на основі [5, 6]

При аналізі дані аргументи стають менш однозначними, тому важливо розуміти також потенційні негативні наслідки, які спричиняє цифрова трансформації вищої освіти, з-поміж яких доречно виділити:

1. Занадто великий фокус на ідеях цифрової трансформації може призвести до погіршення активності деяких викладачів, які мають цінний педагогічний досвід, але не володіють необхідними цифровими навичками для ефективною реалізації цих ідей [7, 8]. Зарубіжні дослідники називають дану особливість цифровим розривом.

2. З'являється питання збереження мотивації здобувачів вищої освіти до навчання, забезпечення привабливого онлайн-середовища для них. У традиційних методах навчання викладачі здійснюють постановку цілей та оцінку студентської активності, оскільки суб'єктивна взаємодія дозволяє їм адаптувати процес навчання до індивідуальних особливостей студентів. Але при активному використанні дистанційних технологій і переході до віртуального навчання виникає необхідність в самомотивації та самооцінюванні з боку студентів.

3. Дефіцит повноцінної комунікації негативно впливає на розвиток комунікативних навичок, як наслідок – молодше покоління, яке має обмежений досвід спілкування з іншими, буде відчувати складність у вираженні своїх думок і захисті своїх поглядів.

Таким чином, цифровізація вищої освіти є необхідним та неминучим процесом у світі, де цифрові технології відіграють все більш важливу роль. Вона відкриває нові можливості для спрощення доступу до знань, підвищення якості навчання та підготовки конкурентоздатних фахівців. Проте цей процес також супроводжується викликами та негативними наслідками, які вимагають уважного врахування та своєчасного регулювання.

Список використаних джерел

1. Гуралюк А. Г. Цифровізація як умова розвитку системи освіти. *Вісник Національного університету «Чернігівський колегіум» ім. Т. Г. Шевченка*. 2021. №13. С. 3-8. DOI: 10.5281/zenodo.5069157.

2. Захарова Е. В., Пархомович А. В., Джежела В. А. Цифровізація вищої освіти в Україні. *Екологічно орієнтована вища освіта. методологія та практика – 2022* : Всеукраїнська конференція з проблем вищої освіти з міжнародною участю (м. Харків, 28 жовтня 2022 р.). Харків : Видавництво ХНАДУ. 2022. С. 39-41.
3. Карплюк С. О. Особливості цифровізації освітнього процесу у вищій школі. *Інформаційно-цифровий освітній простір України : трансформаційні процеси і перспективи розвитку* : матеріали методологічного семінару НАПН України (м. Київ, 4 квітня 2019 р.) / за ред. В. Кременя, О. Ляшенка; укл. А. Яцишин, О. М. Соколюк. Київ, 2019. С. 188-197.
4. Сипченко О. Цифровізація вищої освіти як важлива вимога часу. *Розвиток освітніх систем в умовах євроінтеграційних трансформацій* : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (м. Чернівці, 26-27 травня 2021 р.) / за наук. ред. д. пед. наук С. З. Романюк. Чернівці : Чернівецький нац. ун-т, 2021. С. 276-281.
5. Котуха О. С., Коцан-Олинець Ю. Я. Цифровізація сучасної вищої освіти: виклики та завдання. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2022. №11. С. 444-447. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2022-11/107>.
6. Полторак А. С., Паламарчук В. Ю. Моніторинг чинників впливу на рівень фінансової безпеки України в умовах діджиталізації. *Modern economics*. 2019. № 18. С. 130–137. DOI: [https://doi.org/10.31521/modecon.V18\(2019\)-20](https://doi.org/10.31521/modecon.V18(2019)-20).
7. Sirenko N., Atamanyuk I., Volosyuk Yu., Poltorak A., Melnyk O., Fenenko P. Paradigm changes that strengthen the financial security of the state through FINTECH development. *11th International IEEE Conference Dependable Systems, Services and Technologies, DESSERT2020*. 2020. 14-18 May, 2020, Kyiv, Ukraine. DOI: 10.1109/DESSERT50317.2020.9125026
8. Poltorak Anastasiia, Potryvaieva Natalia, Kuzoma Vitalii, Volosiuk Yurii, Bobrovska Nadia. Development of doctrinal model for state's financial security management and forecasting its level. *Eastern-European Journal of Enterprise Technologies*. 2021. №5/13 (113). Pp.26-33. DOI: <https://doi.org/10.15587/1729-4061.2021.243056>.